

Baarn, 29 november '12

Betreft: Wijziging van artikel 13 Grondwet

L.s.

Hoewel ik van mening ben dat aanpassing van wetgeving aan de veranderende maatschappij goed is, lijkt de inhoud en reikwijdte een groot en opvallend gebrek te bevatten.

Er wordt in meerdere gevallen gesproken over verzender en ontvanger. Echter is deze uitleg sterk gebaseerd op het taalgebruik van de klassieke brief. Hoewel bij e-mail er nog sprake is van een geadresseerde en een ontvanger, is dit bij social media niet het geval.

Bij social media plaatst een gebruiker een bericht op het eigen account en geeft een veelal beperkt aantal gebruikers toegang om dit bericht te lezen. De reden dat het bericht niet op de traditionele wijze verzonden wordt, is onder andere doordat social media een betere en eenvoudiger manier wil aanbieden om met meerde personen te werken aan en reageren op berichten en media.

Er is hier dus geen sprake van de klassieke adressering en verzending, terwijl in 'Gerichtheid van de communicatie' wel wordt gesteld dat dergelijke berichten onder artikel 13 zouden moeten vallen: "... het bericht dat via sociaal medium aan een aantal ontvangers (zoals Facebook) wordt verstuurd".

Vervolgens wordt gerichte communicatie als volgt gedefinieerd: "... het bericht van de verzender wordt verstuurd aan een of meerdere afzonderlijk te bepalen geadresseerden.", deze definitie van gerichte communicatie zal vrijwel iedere vorm van telecommunicatie welke niet direct op de klassieke brief of telefoon is gebaseerd uitsluiten, te wijten aan het feit dat de wijze van verzending anders geschiedt. In deze definitie zijn twee fouten op te merken:

a. Het bovengenoemde opslagprobleem.

Het bericht en de daarop geplaatste reacties blijven opgeslagen bij de verzender totdat deze specifiek door de ontvanger aangevraagd wordt. Een bericht wordt op social media opgeslagen onder de naam van de verzender, het wordt telkens verzonden wanneer een ontvanger hierom vraagt, bijvoorbeeld bij het opvragen van een private timeline op Twitter of een bericht met reacties op Facebook.

b. Het is onduidelijk of de genoemde geadresseerden vast moeten staan.

Het is op social media gebruikelijk dat een gebruiker achteraf nog steeds de adressering van een bericht welke hij/zij geplaatst heeft kan wijzigen, bijvoorbeeld van 'vrienden' naar 'goede vrienden' op Facebook.

Dit vermoeden wordt later tevens bevestigd in paragraaf 2.2. In de opgenoemde voorbeelden (onder 'de derde met het beheer over de overdacht en/of opslag' p. 14) wordt het volgende voorbeeld vermeld: "... van een bericht dat is verzonden naar de *inbox* van een beperkt aantal 'vrienden' in bijvoorbeeld Facebook". Hieruit valt te concluderen dat zowel berichten als notificaties onder artikel 13 zullen vallen omdat zowel berichten als notificaties (activiteiten zoals uitnodigingen, 'likes' en zelfs porren) individueel verzonden worden, in een inbox terecht komen en individueel herleidbaar zijn.

Dit lijkt echter niet te gelden voor berichten die gedeeld in plaats van verzonden worden. Terwijl de gebruiker weldegelijk de bedoeling heeft om een bericht naar een beperkte groep ontvangers te sturen. Een herdefiniëring zal dus nodig zijn om aan de eisen informatiemaatschappij te voldoen, aangezien deze verwacht dat tevens deze gegevens worden beschermd (Blokker vonnis, LJN: BV9483, Sector kanton Rechtbank Arnhem, 800536 HA VERZ 12-1032).

Uit hetzelfde vonnis is tevens het belang van de opname van dit nieuwe soort besloten berichten te halen, de rechter was in dit vonnis van mening dat dit type berichten niet in het privé-domein zouden vallen, echter zou dit haaks staan op de bedoeling van het wijzigingsvoorstel, wat dient om dit type berichten, mits niet *publiekelijk* gedeeld, weldegelijk onder gerichte communicatie te laten vallen.

Dat de uitspraak daadwerkelijk tegen de wijziging in gaat wordt in het rechtens te beschermen belang (p. 9) duidelijk gemaakt: “Met privé-communicatie wordt bedoeld communicatie die niet voor het publiek toegankelijk is, anders dan door de verzender aangegeven. Het gaat aldus om niet-openbare communicatie”. Echter wordt wederom over een verzender gesproken, waar dit technisch niet per definitie het geval is.

Afsluitend zou ik dan ook aanbevelen om deze moderne manier van communiceren, ‘delen’ in het telecommunicatie-geheim op te nemen, zodat nieuwe paradigma’s niet in de weg zullen staan van de persoonlijke rechten.

Met vriendelijke groet,

Thom van Kalkeren

Vierdejaars student Technische Informatica aan de Hogeschool Utrecht